

رابطه بین بهره‌گیری از تلفن همراه و ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان تربیت بدنی و علوم ورزشی

ریحانه راموز^۱

حبیب هنری^۲

زهرا مرادی^۳

مریم السادات طباطبایی^۴

تاریخ پذیرش: ۹۰/۱۲/۳

تاریخ وصول: ۹۰/۶/۱۵

چکیده

هدف تحقیق، رابطه بین بهره‌گیری از تلفن همراه و ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان تربیت بدنی و علوم ورزشی است. روش تحقیق همبستگی، نوع تحقیق به صورت کاربردی و روش گردآوری داده‌ها میدانی بود. جامعه آماری شامل ۱۶۳۵ نفر بود و حجم نمونه آماری طبق جدول مورگان ۳۱۳ نفر تعیین و ۳۴۰ پرسشنامه جمع‌آوری شد، روش نمونه‌گیری تصادفی ساده بود. از پرسشنامه‌های کاربرد تلفن همراه و ویژگی‌های شخصیتی نئو (NEO-FFI-R) استفاده شد و داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌های تحقیق نشان داد که از بین ویژگی‌های شخصیتی، تنها ویژگی روان رنجوری با میزان استفاده از تلفن همراه رابطه معنادار و منفی دارد، در ضمن هیچ یک از ویژگی‌های شخصیتی رابطه معناداری با نوع استفاده از تلفن همراه (استفاده از اینترنت و بلوتوث) نداشتند. همچنین مشاهده شد که ویژگی روان رنجوری با بازی‌های تلفن همراه رابطه مثبت و با گوش دادن به موسیقی تلفن همراه رابطه‌ای منفی داشت. تنها ویژگی‌های برونگرایی و رابطه‌ای مثبت با گوش دادن به موسیقی از طریق تلفن همراه داشتند. در

^۱ - دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه تهران

^۲ - دانشیار دانشگاه علامه طباطبایی honari h@yahoo.com

^۳ - دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت رسانه دانشگاه تهران

^۴ - دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه علامه طباطبایی

نتیجه از میان ویژگی‌های شخصیتی، ویژگی روان رنجوری بهترین پیش‌بینی‌کننده میزان و نوع استفاده از تلفن همراه است.

واژگان کلیدی: بهره‌گیری از تلفن همراه، روان رنجوری، برون‌گرایی، وظیفه‌شناسی، دانشجویان تربیت‌بدنی و علوم ورزشی

مقدمه

رسانه‌ها در عصر ارتباطات و اطلاعات، یکی از مهم‌ترین ابزار دسترسی به اهداف تلقی می‌شوند (فتحی‌نیا و علیزاده، ۱۳۸۳، ۳۷). امروزه رسانه‌ها قوی‌ترین ابزار برای طرح و رواج اندیشه‌ها و کارآمدترین وسایل برای نفوذ فرهنگ‌ها و نگرش‌ها به قلب جوامع هستند (فتحی‌نیا و علیزاده، ۱۳۸۳). رسانه‌ها در عصر ارتباطات و اطلاعات، یکی از مهم‌ترین ابزار دسترسی به اهداف تلقی می‌شوند. کارشناسان ارتباطات، رسانه‌های ارتباطی را مسیرهایی می‌دانند که از طریق آنها پیامی به مخاطبان می‌رسد. با این مفهوم، رسانه باید تا حد مطلوب به مثابه گذرگاهی بی‌مقاومت برای پیام‌ها عمل کند (روشندل اربطانی، ۱۳۸۵). گسترش ارتباطات به ویژه ارتباطات الکترونیک، جامعه جدید را چنان از جوامع پیشین متمایز ساخته که عصر نو را عصر ارتباطات و جامعه امروز را جامعه اطلاعاتی خوانده‌اند. در چنین عصری، تکنولوژی و رشد فناوری دیجیتال موجب تغییرات شگرفی در وسایل ارتباطی، رسانه و نحوه انتقال پیام شده است. یکی از مهم‌ترین ابزارهای نوین ارتباطی و اطلاعاتی در عصر جهانی شدن که کاربردهای روزافزونی در میان مردم جامعه امروز پیدا کرده تلفن همراه است (رشکیانی، ۱۳۸۹). وسیله‌ای که هم زمینه ارتباط و تعامل بیشتر افراد را فراهم آورده و هم روش آن‌ها برای برقراری ارتباط را تغییر داده است. این فناوری جدید که در علوم همچون علوم ارتباطات و جامعه‌شناسی ارتباطات از آن سخن به میان می‌آید اخیراً نیز شروع به جذب علاقه روان‌شناسان نموده و زمینه بحث پیرامون موضوعاتی همچون شخصیت تلفن همراهی و به ویژه رابطه بین استفاده از تلفن همراه و هویت فردی و همچنین نقش تلفن همراه در ابراز شخصیت را فراهم

آورده است. در این رابطه رشکیانی بیان می‌دارد که افراد با تلفن همراه همواره هویت جدیدی می‌یابند و طبق این هویت می‌توانند رفتار خود را تغییر دهند. این افراد کسانی هستند که سبک-های زندگی متفاوتی دارند. در واقع مصرف افراد وسیله‌ای است برای ایجاد هویت و شخصیتی که آرزو می‌کنند. وی همچنین انتخابی بودن زنگ تلفن همراه، تصویر یا جعبه تصویری آن، دستگاه و جلد تلفن همراه را عرصه‌هایی می‌داند که انتخاب فرد و هویت فردی را در تعامل با تلفن همراه مجسم می‌کند (رشکیانی، ۱۳۸۹). پلانت^۱ مشاهده کرد که مدل تلفن همراه، زنگ و تصویر پس زمینه آن به دیگران نشان می‌دهد که شما چگونه هستید. از سوی دیگر، شخصیت روی نوع و میزان استفاده از تلفن همراه تأثیر گذار است. بدین منظور ضمن معرفی الگوهای شخصیتی به تأثیر آن در چگونگی استفاده از تلفن همراه پرداخته می‌شود. شخصیت را می‌توان به عنوان الگوهای متمایز و ویژگی‌های اختصاصی تفکر، هیجان و رفتار توصیف کرد که سبک تعامل شخص با محیط فیزیکی و اجتماعی وی را مشخص می‌سازند (کالیچمان^۲ و همکاران، ۲۰۰۳). ویژگی‌های شخصیت بیانگر مشخصات نسبتاً پایداری در روحیه افراد است که در طول زندگی آن‌ها و به هنگام مواجهه با موقعیت‌های مختلف به صورت ثابت و منسجمی بروز می‌کنند، اعتقاد بر این است که ویژگی‌های شخصیتی نظیر تجربه پذیری، وظیفه شناسی، برون‌گرایی، همسازی و روان رنجوری طیف وسیعی از فعالیت‌های انسان نظیر رفتارهای جنسی (رنتفرو^۳، گاسلینگ^۴؛ ۲۰۰۳)، گوش کردن به موسیقی مورد علاقه (لاندرس^۵، لانسبوری^۶؛ ۲۰۰۶) و نیز میزان استفاده اشخاص از فناوری‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

^۱. Plant

^۲. Kalichman

^۳. Rentfrow

^۴. Gosling

^۵. Landers

^۶. Lounsbury

پژوهشگران از ابزارهای گوناگونی برای سنجش ویژگی‌های شخصیتی استفاده می‌کنند، از جمله: روان تحلیلگری، رفتارگرایی، رویکرد صفات، رویکرد شناختی، اجتماعی و انسان گرایانه. هم اکنون، نظریه پنج عاملی شخصیت به عنوان یکی از مطرح‌ترین نظریه‌های موجود جهت چنین امری است و اجماع نظر عمومی در بین روان‌شناسان به وجود آمده است که تمامی ویژگی شخصیت را می‌توان در پنج بعد اصلی تجربه پذیری، وظیفه شناسی، برونگرایی، همسازی و روان رنجوری طبقه بندی نمود (دی‌راد^۱، ۲۰۰۰). بنابراین، این نظریه و مدل آن به عنوان یک چارچوب مفهومی یکپارچه برای تبیین شخصیت عمل می‌کند. مطالعات تجربی تاکنون جامعیت و انسجام این مدل و بکارگیری مناسب آن را در بسیاری از موقعیت‌های متفاوت و حوزه‌های مختلف پژوهش نشان داده‌اند. در تشریح ابعاد ویژگی‌های شخصیتی می‌توان گفت که افراد روان رنجور دارای عواطف منفی بالایی هستند. آنان گرایش به افسردگی، اضطراب، احساس ناامنی، احساس تنهایی و نداشتن کنترل بر محیط و شبکه حمایت اجتماعی دارند. برونگراها افرادی اجتماعی هستند که از مزاح و میهمانی خوششان می‌آید، دوستان زیادی دارند. در مجموع تکانشی هستند، بر احساساتشان کنترل ندارند و همیشه قابل اعتماد نیستند (بخشی‌پور و باقریان، ۱۳۸۹).

تجربه پذیری را صفات مرتبط با حس زیبایی شناختی، کنجکاوای هوشمندانه و نیز تنوع، نگرش‌های غیر متعصبانه و علایق گسترده مشخص می‌کند. همسازی نیز صداقت، نوع دوستی و همدردی را در بر دارد و در تضاد با خصوصیت بدبینانه و خود محورانه است (روشن چلسی و همکاران، ۱۳۸۵) و بالأخره وظیفه شناسی شامل مهارت‌ها تحت نسخه‌های تجویز شده از سوی جامعه می‌باشد که سبب تسهیل رفتارهای معطوف به هدف و وظایف فرد می‌شود. این بعد بر اراده و قابلیت اطمینان تأکید می‌کند و شامل ویژگی‌هایی مانند: دقیق بودن، مسئولیت پذیری و برنامه ریزی، سخت کوشی و جهت گیری به سوی پیشرفت و پشتکار است. لاو^۲ و

^۱. De Raad

^۲. Love

کولی^۱ (۲۰۰۳) از جمله کسانی هستند که به نقش شخصیت و کاربرد تلفن همراه اشاره می‌کنند و معتقدند که برخی جنبه‌های گرایش افراد به سمت کاربرد تلفن همراه در اماکن عمومی می‌تواند به شخصیت‌شان مرتبط باشد. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد که افراد با نمره بالا در برونگرایی به حمل تلفن همراه با خود در همه زمان‌ها اشاره داشته و بیان کردند که به هنگام مکالمه با تلفن همراه در موقعیت‌های اجتماعی، احساس راحتی بیشتری می‌کنند. افراد با نمره بالا در روان رنجوری نیز گزارش کردند که در اماکن عمومی ارسال SMS را به برقراری تماس صوتی ترجیح می‌دهند (لاو، کولی؛ ۲۰۰۳). بیانچی^۲ و فیلیپس^۳ (۲۰۰۵) نشان دادند که مسأله کاربرد تلفن همراه تابعی از سن، برونگرایی و عزت نفس پایین بوده اما هیچ ارتباطی بین صفت روان رنجوری و کاربرد تلفن همراه پیدا نکردند. آن‌ها رابطه بین سایر ویژگی‌های شخصیتی و کاربرد تلفن همراه را نشان ندادند اما بیان کردند که وظیفه‌شناسی ممکن است به طور بالقوه کاربرد تلفن همراه را پیش‌بینی کند (بیانچی و فیلیپس، ۲۰۰۵). بوت^۴ و فیلیپس (۲۰۰۸) با مخاطب قرار دادن ۱۱۲ نفر از دارندگان تلفن همراه به بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و کاربرد تلفن همراه پرداختند، آن‌ها دریافتند که برونگرایی زمان بیشتری را صرف گرفتن تماس، تغییر آهنگ زنگ و تصویر پس‌زمینه تلفن همراه می‌کنند. آن‌ها با اینکه تماس‌های بیشتری دریافت می‌نمودند کمتر به تماس‌هایشان بها می‌دادند. افراد برونگرایی سازگار نیز به استفاده بیشتر از تلفن همراه و اینکه زمان بیشتری را صرف تنظیم آهنگ زنگ و تصویر پس‌زمینه تلفن همراه می‌کنند اشاره داشتند. افراد برونگرایی سازگار هم زمان بیشتری را با گوشی‌های خود می‌گذرانند. افراد روان رنجور، افرادی با ویژگی شخصیتی همسازی و وظیفه‌شناسی پایین و همچنین برونگرایی زمان بیشتری را به استفاده از پیام کوتاه صرف می‌کردند. همچنین

^۱.Kewley

^۲.Bianchi

^۳.Philips

^۴. Butt

همسازی پایین مهم‌ترین پیش‌بینی‌کننده میزان و نوع کاربرد تلفن همراه می‌باشد (بوت و فیلیپس؛ ۲۰۰۸). ساتو کو^۱ و همکارانش (۲۰۰۹) نیز دو عامل برون‌گرایی و روان رنجوری را از عوامل شخصیتی مهم در رابطه با وابستگی به تلفن همراه دانسته‌اند (ساتو کو و همکاران). مطالعه آرنز^۲ و همکارانش (۲۰۰۷) نیز حاکی از استفاده بیشتر افراد برون‌گرا و استفاده کمتر افراد تجربه‌پذیر بوده است. علی‌رغم وجود مطالعات فوق در خصوص بررسی رابطه بین استفاده از تلفن همراه و ویژگی‌های شخصیتی افراد، مطالعه‌ای که به بررسی این مسأله در جامعه ایرانی بپردازد وجود ندارد (آرنز و همکاران، ۲۰۰۷). ویژگی‌های شخصیتی به افراد کمک می‌کند که چالش‌های زندگی را قابل کنترل و فرصتی برای یادگیری بدانند و به جای اجتناب از مسائل و مشکلات به مقابله هدفمند با آنها بپردازند. اما مسأله اصلی مطالعه کنونی این است که آیا ویژگی‌های شخصیتی افراد مانند: روان رنجوری، برون‌گرایی، تجربه‌پذیری، همسازی و وظیفه‌شناسی می‌تواند میزان و نوع استفاده از تلفن همراه را پیش‌بینی کنند؟ بنابراین پژوهش حاضر با هدف تعیین رابطه بین میزان (تعداد دفعات ارسال SMS و تماس) و نوع استفاده از تلفن همراه (اینترنت، بازی، بلوتوث و گوش دادن به موسیقی) و ویژگی‌های شخصیتی در بین دانشجویان تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه‌های منتخب تهران انجام گرفت.

روش شناسی

روش تحقیق همبستگی، نوع تحقیق به صورت کاربردی و روش گردآوری داده‌ها میدانی بود. جامعه آماری شامل دانشجویان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه‌های شهر تهران در هر سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تشکیل داده بودند که تعداد آنها طبق آمار وزارت علوم در سال تحصیلی ۱۳۹۱-۱۳۹۰، ۱۶۳۵ نفر بود و حجم نمونه آماری طبق جدول مورگان ۳۱۳ نفر تعیین شد ولی ۳۶۵ پرسشنامه توزیع نمودیم که ۳۴۰ پرسشنامه

^۱.Satoke

^۲.Arns

قابل استفاده بود. پس از انتخاب دانشگاه‌های منتخب به روش تصادفی ساده که شامل دانشگاه‌های تهران، شهید بهشتی، تربیت معلم، شهید رجایی و علامه طباطبایی بود و سپس به روش تصادفی طبقه‌ای تعداد دانشجویان هر دانشگاه را جهت شرکت در تحقیق با توجه به نمونه آماری و جمعیت هر دانشکده یا گروه انتخاب نمودیم.

جدول ۱. توزیع نمونه آماری پژوهش

دانشگاه	تعداد کل دانشجویان دانشکده / گروه	تعداد دانشجویان هر دانشکده / گروه در نمونه
تهران	۳۷۰	۱۰۲
شهید بهشتی	۲۹۵	۷۹
تربیت معلم	۲۸۵	۷۷
شهید رجایی	۲۳۰	۶۴
علامه طباطبایی	۱۵۰	۴۲
مجموع	۱۳۳۰	۳۶۵

همچنین از پرسش‌نامه محقق ساخته کاربرد تلفن همراه و مقیاس تجدید نظر شده پنج عامل شخصیت (NEO-FFI-R) استفاده شد. پرسشنامه کاربرد تلفن همراه (فرم ۳۶ سؤالی) شامل دو بخش اطلاعات فردی و کاربرد تلفن همراه می‌باشد. بخش اطلاعات فردی از سؤال‌هایی درباره سن، جنس، سطح تحصیلات شرکت کنندگان و همچنین سطح تحصیلات و شغل والدین آن‌ها تشکیل شده است. بخش کاربرد تلفن همراه شامل دو دسته سؤال چند گزینه‌ای و سؤال‌هایی با مقیاس لیکرت می‌باشد. سؤال‌های چند گزینه‌ای در مورد تعداد ارسال پیام کوتاه در روز، مواقع ارسال پیام، محتوای پیام‌های دریافتی، تعداد تماس و استفاده بیشتر از امکانات موجود در تلفن همراه (اینترنت، رادیو، گوش دادن به موسیقی، ماشین حساب، امکانات دوربین، بازی‌ها و بلوتوث) و سؤال‌های با مقیاس لیکرت در مورد چگونگی استفاده افراد از

تلفن همراه (استفاده برای تماس‌های اضطراری، ارسال SMS، مقاصد علمی- آموزشی، احساس امنیت و راحتی و برقراری رابطه با دوستان غیر همجنس) و تأثیر آن در روابط بین فردی است. مطالعه حاضر فقط از بخش کاربرد تلفن همراه قسمت سؤال‌های چند گزینه‌ای استفاده شده است. پایایی پرسشنامه محقق ساخته با استفاده از روش ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۴ تعیین شد و روایی پرسشنامه نیز توسط ۱۴ نفر از اساتید و متخصصان حوزه علوم ارتباطات و همچنین فناوری اطلاعات کشور مورد تأیید قرار گرفت. در ضمن پیش فرض پژوهش حاضر دارا بودن تلفن همراه تمام حجم نمونه آماری است.

مقیاس تجدید نظر شده پنج عاملی شخصیت نئو، فرم کوتاه شده پرسشنامه تجدید نظر شده شخصیتی نئو است که برای سنجش پنج عامل شخصیت به کار می‌رود. پنج بعد اصلی شخصیت که در این آزمون مورد بررسی قرار می‌گیرد، عبارتند از: «روان رنجوری» (N)، «برونگرایی» (E)، «تجربه پذیری» (O)، «همسازی» (A) و «وظیفه شناسی» (C) هستند. در جامعه اصلی، همسانی درونی ۰/۶۸ تا ۰/۸۶ و پایایی از راه باز آزمایی و با فاصله‌ای دو هفته‌ای از ۰/۸۶ تا ۰/۹۰ برای پنج مقیاس گزارش شده است (بخشی‌پور و باقریان، ۱۳۸۵). روایی این پرسشنامه به روش همبستگی مقیاس‌های آن با پرسشنامه شخصیت آیزنک در دو عامل روان رنجوری ۰/۷۲ و دو عامل برونگرایی ۰/۷۰ گزارش شده است (بخشی‌پور و باقریان، ۱۳۸۹: ۷). از دو پرسشنامه فوق برای پاسخگویی به سؤال‌ها استفاده شده است. همچنین برای بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی با میزان و نوع استفاده از تلفن همراه از ضریب همبستگی گشتاوری پیرسون و رگرسیون خطی استفاده شد.

یافته‌ها

از ۳۴۰ نفر دانشجوی تربیت بدنی، ۵۳/۵٪ مرد و ۴۶۵/۵٪ دیگر زن بودند. حدود ۸٪ دانشجویان مرد و حدود ۴٪ از دانشجویان زن رشته تربیت بدنی در دامنه سنی زیر ۲۰ سال، حدود ۳۸٪ دانشجویان مرد و حدود ۴۵٪ دانشجویان زن در دامنه سنی ۲۰-۲۵ سال، حدود ۳۷٪

رابطه بین بهره گیری از تلفن همراه و ویژگی های
شخصیتی ...

دانشجویان مرد و حدود ۴۰٪ دانشجویان زن در دامنه سنی ۲۶-۳۱ سال، حدود ۱۷٪ دانشجویان مرد و حدود ۱۰٪ دانشجویان زن در دامنه سنی ۳۲-۳۷ سال و حدود ۱٪ از دانشجویان زن بالای ۳۷ سال داشتند.

۵۲٪ دانشجویان مرد در مقطع کارشناسی تحصیل می کنند و ۴۸٪ دانشجویان زن در مقطع کارشناسی تحصیل می کنند. ۳۴٪ دانشجویان مرد در مقطع کارشناسی ارشد تحصیل می کنند و ۳۸٪ دانشجویان زن در مقطع کارشناسی ارشد تحصیل می کنند. همچنین ۱۴٪ دانشجویان مرد در مقطع دکتری تحصیل می کنند و ۱۴٪ دانشجویان زن در مقطع دکتری تحصیل می کنند.

سؤال ۱: آیا بین ویژگی های شخصیتی دانشجویان براساس جنسیت رابطه وجود دارد؟

جدول ۱. آزمون تحلیل واریانس چند متغیره جهت مقایسه ویژگی های شخصیتی دانشجویان بر حسب

جنسیت

Power	Eta	sig	F	آماره	
				متغیرها	
۰/۱۲۵	۰/۰۰۱	۰/۵۲۷	۰/۹۸	روان رنجوری	جنسیت
۰/۲۹۷	۰/۰۰۱	۰/۷۳۵	۰/۵۷۳	برون گرایی	
۰/۳۱۲	۰/۰۰۴	۰/۲۹۳	۰/۳۶۰	تجربه پذیری	
۰/۲۲۵	۰/۰۰۲	۰/۳۷۴	۰/۸۲۲	همسازی	
۰/۳۲۱	۰/۰۰۵	۰/۶۹۲	۰/۸۹۲	وظیفه شناسی	

بر اساس نتایج جدول (۱)، بین جنسیت و پنج عامل شخصیت رابطه معناداری وجود ندارد.

سؤال ۲: آیا بین بهره گیری از تلفن همراه (تعداد دفعات ارسال SMS و تماس) با ابعاد

پنج گانه شخصیت رابطه وجود دارد؟

جدول ۲. ضریب همبستگی بین بهره‌گیری از تلفن همراه (تعداد دفعات ارسال SMS و تماس) و ویژگی-

های شخصیتی

d.f	sig	r	آماره متغیرها
۳۳۸	۰/۰۰۱	-۰/۱۶۸	بهره‌گیری از تلفن همراه و روان رنجوری
۳۳۸	۰/۲۲۵	۰/۱۴۵	بهره‌گیری از تلفن همراه و برون‌گرایی
۳۳۸	۰/۰۷۸	۰/۰۰۶	بهره‌گیری از تلفن همراه و تجربه‌پذیری
۳۳۸	۰/۳۱۵	۰/۱۲۶	بهره‌گیری از تلفن همراه و همسازی
۳۳۸	۰/۶۲۵	-۰/۰۰۹	بهره‌گیری از تلفن همراه و وظیفه‌شناسی

همان‌طور که در جدول (۲) مشاهده می‌شود فقط بین بهره‌گیری از تلفن همراه و ویژگی شخصیتی روان رنجوری رابطه منفی و معناداری وجود دارد ($P < ۰/۰۵$)؛ به این معنا که هر چه قدر نمره روان رنجوری افراد پایین‌تر باشد بهره‌گیری از تلفن همراه افزایش و برعکس، هر چه قدر نمره روان رنجوری افراد بالاتر باشد، بهره‌گیری از تلفن همراه کاهش می‌یابد. اما بین بهره‌گیری از تلفن همراه با سایر ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرایی، تجربه‌پذیری، همسازی و وظیفه‌شناسی رابطه معناداری به دست نیامد.

جدول ۳. نتایج تحلیل رگرسیون جهت پیش‌بینی استفاده از اینترنت تلفن همراه بر اساس ویژگی‌های

شخصیتی

t	SEB	sig	β	آماره متغیر
۰/۷۱۲	۰/۰۰۴	۰/۵۲۲	۰/۰۰۷	روان رنجوری
۰/۱۱۶	۰/۰۰۳	۰/۴۷۳	۰/۰۰۵	برون‌گرایی

رابطه بین بهره‌گیری از تلفن همراه و ویژگی‌های شخصیتی ...

تجربه پذیری	۰/۰۰۲	۰/۱۸۲	۰/۰۰۲	۰/۹۷۰
همسازی	-۰/۰۰۹	۰/۶۱۲	۰/۰۰۵	-۰/۵۰۲
وظیفه شناسی	۰/۰۰۱	۰/۱۷۳	۰/۰۰۱	۰/۸۱۳

همان طور که در جدول (۳) مشاهده می‌شود رابطه هیچ یک از صفات پنج گانه شخصیت با استفاده از اینترنت تلفن همراه معنادار نیست. زیرا معناداری حاصل در تمام ابعاد بالاتر از ۰/۰۵ بوده و بدین ترتیب با قطعیت فرضیه صفر مبنی بر عدم ارتباط بین ویژگی‌های شخصیتی با کاربرد اینترنت رد می‌شود. به عبارت دیگر نمی‌توان بر اساس ویژگی‌های شخصیتی، استفاده از اینترنت تلفن همراه را پیش بینی کرد.

جدول ۴. نتایج تحلیل رگرسیون جهت پیش بینی استفاده از بازی‌های تلفن همراه بر اساس ویژگی‌های

شخصیتی

متغیر	β	sig	SEB	t
روان رنجوری	۰/۰۱۱	۰/۰۱	۰/۰۰۵	۱/۴۵۵
برون گرایی	-۰/۰۰۶	۰/۲۲۱	۰/۰۰۵	-۰/۳۷۸
تجربه پذیری	۰/۰۰۶	۰/۴۲۳	۰/۰۰۵	۱/۲۰۳
همسازی	۰/۰۰۱	۰/۸۷	۰/۰۰۷	۰/۱۵۸
وظیفه شناسی	-۰/۰۰۲	۰/۷۲۴	۰/۰۰۴	-۰/۲۴۲

همان طور که در جدول (۴) مشاهده می‌شود تنها بین ویژگی شخصیتی روان رنجوری و استفاده از بازی‌های تلفن همراه رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($P < ۰/۰۵$ ؛ $\beta = ۰/۰۱۲$)، به بیان دیگر استفاده از بازی‌های تلفن همراه را فقط می‌توان بر اساس ویژگی شخصیتی روان رنجوری پیش بینی کرد؛ اما سایر ویژگی‌های شخصیتی رابطه معناداری با استفاده از بازی‌های تلفن همراه نداشتند.

جدول ۵. نتایج تحلیل رگرسیون جهت پیش بینی استفاده از بلوتوث تلفن همراه بر اساس ویژگی های

شخصیتی

متغیر	β	sig	SEB	t
روان رنجوری	۰/۰۰۲	۰/۶۶۸	۰/۰۰۴	۰/۴۲۹
برون گرایی	۰/۰۰۱	۰/۹۲۳	۰/۰۰۴	-۰/۰۹۷
تجربه پذیری	۰/۰۲۰	۰/۶۵۳	۰/۰۰۴	۰/۴۵۰
همسازی	۰/۰۰۱	۰/۸۹۶	۰/۰۰۳	۰/۱۳۱
وظیفه شناسی	-۰/۰۵۰	۰/۲۸۴	۰/۰۰۵	-۱/۰۷۴

همان طور که در جدول (۵) مشاهده می شود رابطه هیچ یک از صفات پنج گانه شخصیت با استفاده از بلوتوث تلفن همراه معنادار نیست و فرض صفر مبنی بر عدم رابطه ویژگی های شخصیتی با استفاده از بلوتوث تلفن همراه با قاطعیت رد می شود. یعنی نمی توان بر اساس ویژگی های شخصیتی استفاده از بلوتوث تلفن همراه را پیش بینی کرد.

جدول ۶. نتایج تحلیل رگرسیون جهت پیش بینی استفاده از موسیقی های تلفن همراه بر اساس ویژگی های

شخصیتی

متغیر	β	sig	SEB	t
روان رنجوری	-۰/۰۲۰	۰/۰۰۱	۰/۰۰۵	-۲/۶۷۳
برون گرایی	۰/۰۲۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۶	۲/۶۸۲
تجربه پذیری	۰/۰۱۸	۰/۰۱	۰/۰۰۶	۱/۴۲
همسازی	۰/۰۰۵	۰/۱۸۲	۰/۰۰۵	۰/۸۲۵
وظیفه شناسی	۰/۰۰۳	۰/۲۲۵	۰/۰۰۷	۰/۲۴۵

همان‌طور که در جدول (۶) مشاهده می‌شود از بین ویژگی‌های شخصیتی، سه ویژگی روان‌رنجوری ($\beta = -0.022; P < 0.05$)، برونگرایی ($\beta = 0.022; P < 0.05$) و تجربه‌پذیری ($\beta = 0.015; P < 0.05$) اثر پیش‌بینی‌کنندگی معناداری با گوش دادن به موسیقی تلفن همراه داشتند. بدین معنا که افرادی که از تلفن همراه بیشتر به عنوان وسیله‌ای برای گوش دادن به موسیقی استفاده می‌کنند نمره روان‌نژندی بالاتر دارند، برونگراتر هستند و اشتیاق بیشتری برای کسب تجارب جدید دارند؛ اما ویژگی‌های همسازی و وظیفه‌شناسی در این بررسی، رابطه معناداری با گوش دادن به موسیقی تلفن همراه نشان ندادند.

بحث و نتیجه‌گیری

تلفن همراه معمول‌ترین ابزار در سراسر جهان و مظهر مشترک آخرین مرحله از جهانی شدن در عصر مدرن می‌باشد که به واسطه همراه بودن، جزئی از شخصیت و نشان‌دهنده شخصیت ما است. بحث مطالعه حاضر این بود که آیا همچنان که تلفن همراه می‌تواند نشان‌دهنده شخصیت افراد باشد، ویژگی‌های شخصیتی هم می‌تواند میزان و نوع استفاده از تلفن همراه را پیش‌بینی کند.

بر اساس نتایج به دست آمده مشخص شد که بین ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان و جنسیت آنان رابطه‌ای وجود ندارد. این یافته با نتایج برخی از تحقیقات قبلی از جمله گلدبرگ و همکاران (۱۹۹۸) همسویی ندارد. نتایج تحقیق این پژوهشگران نشان داد که زنان در مقایسه با مردان در صفات شخصیتی وظیفه‌شناسی، همسازی و تجربه‌پذیر نمره بالاتری کسب کردند. احتمالاً یکی از دلایل این عدم همسویی در نتایج مربوط به تفاوت گروه‌های نمونه انتخاب شده در نوشتار حاضر و پژوهش این پژوهشگران است. این عدم همسویی در یافته‌ها ممکن است مربوط به تفاوت‌های فرهنگی دو جامعه باشد.

از میان ویژگی‌های شخصیتی تنها ویژگی روان رنجوری رابطه‌ای منفی و معنادار با میزان استفاده از تلفن همراه دارد یعنی افراد با نمره روان رنجوری پایین‌تر، از تلفن همراه به میزان بیشتری استفاده می‌کنند. این یافته با نظر بیانچی و فیلیپس همخوان است که افراد با نمره بالا در روان رنجوری، کمتر از تلفن همراه استفاده می‌کنند؛ اما این بدان معنا نیست که تلفن همراه را اصلاً به کار نمی‌برند. در تبیین این یافته می‌توان به ویژگی‌های افراد با نمره روان رنجوری بالا اشاره کرد. افراد روان رنجور به دلیل حساسیت شدید، نوسان خلقی، احساس خجالت، ندامت، اضطراب، افسردگی، رفتارهای نامعقول، عصبی و نگران بودن، احساس گناه و عزت نفس پایین فاقد شادابی و سرزندگی لازم برای هر نوع فعالیتی می‌باشند لذا طبیعی به نظر می‌رسد که میزان استفاده آن‌ها از تلفن همراه کمتر از سایر افراد باشد. سایر ویژگی‌های برونگرایی، تجربه پذیری، همسازی و وظیفه شناسی با میزان استفاده از تلفن همراه رابطه‌ای ندارند که این مورد با یافته‌های بیانچی و فیلیپس (۲۰۰۵)، بوت و فیلیپس (۲۰۰۸)، تورنر لاو^۱ و هاوول^۲ (۲۰۰۸)، هربرگ^۳، جاکیز^۴، وایت^۵ و والش^۶ (۲۰۰۸)، گامبور^۷ و واس^۸ (۲۰۰۸)، لاندرز^۹ و لونس باری^{۱۰} (۲۰۰۶)، ناهمخوان است. اما عدم وجود رابطه بین میزان استفاده از تلفن همراه با ویژگی شخصیتی تجربه پذیری با نظر بوت و فیلیپس (۲۰۰۸) همخوان است.

نتایج رگرسیون به دست آمده در خصوص رابطه بین استفاده از بازی‌های تلفن همراه و ویژگی‌های شخصیتی، بیانگر وجود رابطه مثبت بین ویژگی شخصیتی روان رنجوری با بازی-های تلفن همراه و عدم وجود رابطه بین سایر ویژگی‌ها و استفاده از بازی می‌باشد. این یافته‌ها

^۱. Turner Love
^۲. Howell
^۳. Ehrenberg
^۴. Jukes
^۵. White
^۶. Walsh
^۷. Gobor
^۸. Vas
^۹. Landers
^{۱۰}. Lounsbury

در سه ویژگی برون‌گرایی، تجربه‌پذیری و وظیفه‌شناسی با یافته‌های فیلیپس، بوت^۱ و بلس زینسکی^۲ (۲۰۰۶) همخوان است.

در تبیین رابطه مثبت بین ویژگی شخصیتی روان‌رنجوری با بازی‌ها میتوان به نظر چن^۳، لی^۴ و وو^۵ (۲۰۰۷) اشاره کرد که بیان داشتند افراد رنجور به منظور کاهش فشار و تسکین دادن به احساساتشان به بازی‌گرایی دارند. به عبارت دیگر این افراد به هنگام تجربه نوسان خلقی، اضطراب و افسردگی به منظور کاهش هیجانات منفی خود به بازی‌های رایانه‌ای موجود در تلفن همراه رو می‌آورند و در واقع از روش‌های مقابله‌ای هیجان‌مدار و اجتنابی استفاده می‌کنند. از سوی دیگر دانشجویانی که ثبات هیجانی بیشتری دارند احتمالاً مسأله‌مدارتر بوده و هنگام مواجهه با مشکلات، احتمال کمتری است که دچار هیجان‌های منفی شده و در نتیجه برای کاهش هیجان منفی خود به طور وسواس‌گونه‌ای به سرگرمی‌هایی نظیر استفاده از بازی‌های رایانه‌ای روی آورند (زمانی و همکاران، ۲۰۱۲).

در مورد عدم وجود رابطه بین ویژگی وظیفه‌شناسی با بازی‌های تلفن همراه نیز می‌توان گفت احتمالاً دانشجویانی که وظیفه‌شناس‌ترند احساس مسئولیت بیشتری نسبت به انجام تکالیف درسی و تحصیلی خود داشته‌اند در نتیجه با احتمال کمتری به سراغ سرگرمی‌ها و بازی‌ها رفته و وابستگی کمتری به آن پیدا می‌کنند.

در این پژوهش، رابطه‌ای بین پنج عامل شخصیتی با استفاده از بلوتوث تلفن همراه مشاهده نشد و به دلیل فقدان پژوهش امکان رد یا تأیید این یافته‌ها با سایر پژوهش‌ها فراهم نیست.

^۱. Butt

^۲. Błaszczyński

^۳. Chen

^۴. Lee

^۵. Wu

در خصوص وجود رابطه بین استفاده از موسیقی‌های تلفن همراه و ویژگی‌های شخصیتی باید گفت، گرچه مطالعاتی توسط پژوهشگرانی نظیر کامورو پریموزیک^۱، اسوامی^۲، فارنهام^۳ و مکپ^۴ (۲۰۰۹)، رنت فرو^۵ و گاسلینگ^۶ (۲۰۰۳ و ۲۰۰۶)، اسکوارت^۷ و فوتز^۸ (۲۰۰۳)، در ارتباط با وجود رابطه بین فاکتورهای شخصیتی و ذوق و سلیقه موسیقایی انجام شده است ولی کمتر مطالعه‌ای یافت شد که به بیان ویژگی‌های شخصیتی و استفاده از امکانات موسیقایی تلفن همراه پرداخته باشد. از این رو توصیه می‌شود پژوهش‌های بیشتری در ارتباط با این موضوع انجام شود. نتایج پژوهش همچنین نشان داد که بین ویژگی شخصیتی روان رنجوری با گوش دادن به موسیقی از طریق تلفن همراه رابطه منفی وجود دارد. در تبیین این یافته می‌توان گفت که روان رنجوری ویژگی شخصیتی است که با دامنه‌ای از هیجان‌های منفی از قبیل: اضطراب، خشم، خصومت و افسردگی ارتباط دارد و به دلیل همین هیجان‌های منفی این قبیل افراد انگیزه‌ای برای گوش دادن به موسیقی از طریق تلفن همراه ندارند. ویژگی شخصیتی برونگرایی و تجربه پذیری با گوش دادن به موسیقی تلفن همراه رابطه مثبت دارد که در تبیین آن می‌توان گفت برونگرایی با عواطف مثبت در ارتباط است و برونگراها افرادی بشاش، سرخوش، با انرژی، خوش بین و جویای تهیج هستند از این رو با گوش دادن به موسیقی رابطه مثبت دارند. وجود رابطه مثبت بین استفاده از موسیقی تلفن همراه و تجربه پذیری را می‌توان چنین تبیین نمود که تجربه پذیری ویژگی شخصیتی است که با عناصری از قبیل: تخیل، احساس زیباپسندی، توجه به احساسات درونی و تنوع طلبی مرتبط است. از این رو با گوش دادن به

^۱. Chamorro-Premuzic

^۲. Swammi

^۳. Furnham

^۴. Maakip

^۵. Rentfrow

^۶. Gosling

^۷. Schwartz

^۸. Fouts

موسیقی رابطه مثبت دارد. همچنین در تبیین آن می‌توان به یافته کوستا^۱ و مک کرا^۲ (۱۹۹۲) اشاره داشت که افراد باز هیجان مثبت و منفی را شدیدتر تجربه می‌کنند. در این نوشتار ویژگی شخصیتی همسازی و وظیفه شناسی رابطه معناداری را با گوش دادن به موسیقی از طریق تلفن همراه نشان ندادند.

نتایج به دست آمده از این بررسی، می‌تواند به سازندگان دستگاه‌های تلفن همراه در بخش سخت افزاری کمک کند تا در تجهیز و ساختن ابزارهای سیار، ویژگی‌های شخصیتی کاربران را در نظر بگیرند و با توجه به نیاز گروه‌های مختلف، در جلب مشتریان بیشتر موفق باشند. همچنین در ساخت نرم افزارهای قابل نصب بر روی تلفن همراه، ویژگی‌های فراگیران به ویژه ویژگی‌های شخصیتی آنان را مدنظر قرار دهند. مسئولان آموزشی کشور نیز با توجه به نتایج پژوهش حاضر می‌توانند کاربردهای آموزشی و تربیتی را بر اساس ویژگی‌های شخصیتی گروه‌های مختلف مخاطبان در نظر بگیرند و بخشی از محرومیت‌های آموزشی گروه‌های آسیب پذیر جامعه را مرتفع سازند. تحقیقات بیشتر در مورد تعیین ارتباط ویژگی‌های شخصیتی کاربران با کاربردهای گوناگون تلفن همراه (آموزشی، پژوهشی، ارتباطی و خدماتی) نیز به سایر پژوهشگران توصیه می‌شود.

منابع فارسی:

بخشی پور، عباس؛ باقریان خسروشاهی، صنم. (۱۳۸۹). "ویژگی‌های روان سنجی پرسشنامه تجدید نظر شده شخصیت آیزنک- فرم کوتاه". دو فصلنامه روان شناسی معاصر، ۱(۲): ۱۰-۲.
رشکیانی، مهدی. (۱۳۸۹). "کارکرد و تأثیرات تلفن همراه -۲/ ارتباط همه جا حاضر/ فناوری- های نو". http://www.hamshahri_training.ir/news-3006.aspx.

^۱. Costa

^۲. McCrae

روشن چسلی، رسول؛ شعیری، محمدرضا؛ عطری فرد، مهدیه؛ نیکخواه، اکبر و قائم مقامی، بهار. (۱۳۸۵). "بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه شخصیتی ۵ عاملی نئو (NEO-IFF)". دو ماهنامه دانش و رفتار، ۱۶(۲): ۳۶-۲۷.

منابع لاتین

- Arns, M., Luijtelaar, C.V., Sumich, A., Hamilton, R., & Gordon E. (۲۰۰۷). "Electronic paleographic personality and executive function measures associated with frequent mobile phone use". *International Journal of Neuroscience*. ۲۰۰۷, Available in: www.brainclinics.com/index.php?pld=۱۱۸&language.
- Bianchi, A. & Philips, J. G. (۲۰۰۵). "Psychological predictors of problem mobile phone use". *Cyber Psychology & Behavior*, ۸(۱): ۳۹-۵۱.
- Butt, S. & Philips, J. G. (۲۰۰۸). "Personality and self reported mobile phone use". *Computers in Human Behavior*. ۲۴(۲): ۳۶۰-۳۴۶.
- Chamorro-Premuzic, T. Swami V. Furnham A. & Maakipi. (۲۰۰۹). "Personality and music: The big five personality traits and use of music A replication in Malaysia using structural Equation Modeling". *Journal Of Individual Differences*, ۳۰(۱): ۲۷-۲۰.
- Chen, L. S. L. Lee, Y. H. & Wu, I. F. (۲۰۰۷). "Relationship between personality traits and subjective well – being: Evidence from the online game players". no. ۱۰۱, Sec ۱, Fenliao Rd., LinKou Township, Taipei County, Taiwan ۲۴۴. from: <http://ibacnet.org/bia۲۰۰۷/proceeding/papers/۲۰۰۷bia۷۵۵۳>. Doc.
- Costa, P. T. & McCrae, R.R. (۱۹۹۲). "Revised Professional manual NEO personality Inventory (NEO-PI-R) and NEO Five-Factor Inventory (NEO-FFI)". odessa: Psychological Assessment Resources. De Raad B. (۲۰۰۰). *The Big Five personality factors The psychological approach to personality*; Nova publishers: USA.
- Ehrenberg, A. Juckes, S. White, K. M & Walsh, Sh. P. (۲۰۰۸). "Personality and self-esteem as predictors of young people s technology use". *Cyber Psychology & Behavior*, ۱۱(۶): ۷۴۱-۷۳۹.
- Gombor, A. & Vas L. (۲۰۰۸). "Comparing internet affinity and the big five personality factors between Hungarian and Israelil medical students". *The Internet Journal Of World Health and Societal Politics*.

- Goldberg, L. R., Sweeney, D., Merenda, P. F., Hughes, J. E. (۱۹۹۸). "Demographic variables and personality: The effects of gender, age, education, and ethnic/racial status on self-descriptions of personality attributes". *Personality and Individual Differences*, ۲۴: ۳۹۳-۴۰۳.
- Kalichman S C, Chain D, Zweben A, & Swain G. (۲۰۰۳) "Sensation seeking, alcohol use and sexual risk behaviors among men receiving services at a clinic for sexually transmitted infections". *Quarterly Journal of Studies on Alcohol*. ۶۴(۴): ۵۶۴-۵۶۹.
- Kalba, K. (۲۰۰۶). "The adoption of mobile phone in emerging markets": Global diffusion and the rural challenge ۶th annual global mobility roundtable university of Southern California.
- Kalichman S C, Chain D, Zweben A, & Swain G. (۲۰۰۳). "Sensation seeking, alcohol use and sexual risk behaviors among men receiving services at a clinic for sexually transmitted infections". *Quarterly Journal of Studies on Alcohol*. ۶۴(۴): ۵۶۴-۵۶۹.
- Landers, R. N. & Lounsbury, J. W. (۲۰۰۶). "An investigation of big five and narrow personality traits in relation to internet usage *Computers in Human Behavior*". ۲۲: ۲۸۳-۲۹۳.
- Love, S. & Kewley, J. (۲۰۰۳). "Does personality affect people's attitude towards mobile phone use in public places?" in: proceedings of front stage / Back stage: Mobile communication and the renegotiation of the social sphere conference Grimstad, Norway ۲۲-۲۴ June ۲۰۰۳.
- McCrae, R. R. & Costa, P. T. (۲۰۰۴). "A contemplated revision of the NEO five-factor inventory". *Pers Individ Dif*, ۳۶ (۳): ۵۸۷-۵۹۶.
- Philips, J. G. & Butt, S. Blaszczynski A. (۲۰۰۶). "Personality and self-reported use of mobile phones for games". *Cyber Psychology & Behavior*, ۹ (۶): ۷۵۳-۷۵.
- Plant, S. (۲۰۰۷). "On the mobile: The effect of mobile telephones on social and individual life". [www document]. From: <http://www.motorola.com>
- Rentfrow P J, Gosling S D. (۲۰۰۳). "The structure and personality correlates of music preferences". *Journal of Personality and Social Psychology*; ۸۴(۶): ۱۲۳۶-۱۲۵۶.
- Rentfrow, P. J. & Gosling, S. D. (۲۰۰۶). "Message in a ballad: The role of music preferences in interpersonal perception". *Psychological Science*, ۱۷: ۲۳۶-۲۴۲.
- Rentfrow, P. J. & Gosling, S. D. (۲۰۰۳). "The do remis of everyday life: The structure and personality correlates of music preferences". *Journal Of personality and social psychology*, ۸۴: ۱۲۳۶-۱۲۵۶.

- Schwartz, K. D. & Fouts, G. T. (۲۰۰۳). "Music Preferences Personality style and developmental issues of adolescents". *Journal Of Youth and Adolescence*, ۳۲: ۲۰۵-۲۱۳.
- Satoko, E., Masahiro, TZ Kimio, YZ Aki, N. & ReiDKanehisa, M. (۲۰۰۹). "Relationships of personality and life style with mobile phone dependence among female nursing students". in: *Social Behavior & personality: An International Journal*, ۳۷ (۲): ۳۲۱-۳۲۳.
- Turner, M. & Love, S. Howell M. (۲۰۰۸). "Understanding emotions experienced when using a mobile, phone in public: The social usability of mobile (cellular) telephones". *Telematics and Informatic*, ۲۵ (۳): ۲۰۱ - ۲۱۵.
- Wyatt, K. & Philips, J. G. (۲۰۰۵). "Internet use and misuse in the work place". Paper presented at OZCHI ۲۰۰۵ Canberra November.
- Zamani ,B.E., Abedini ,Y. & Kheradmand, A. (۲۰۱۲). "Internet Addiction Based on Personality Characteristics of Kerman High School Students in ۲۰۱۰", *Addication & Health*, ۳ (۳-۴), (Issue ۳): ۸۵-۹۲.